Komisja Rewizyjna
Rady Miasta Tychy

Tychy, dnia 16 lutego 2005 r.

SPRAWOZDANIE

Komisji Rewizyjnej RM w Tychach z kontroli przetargów na usługi opiekuńcze w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach za lata 2003 i 2004

1. Dnia 15 kwietnia 2004 r. do Wydziału Obsługi Rady Miasta wpłynęła skarga Pani A D dotycząca organizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, przetargów na usługi opiekuńcze w Tychach a w szczególności w sprawie niegodnych warunków płacy oferowanych przez firmy świadczące usługi opiekuńcze (skarga Nr KR/IV/0561/5/04)
2. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 19 maja 2004 r.realizując plan pracy na rok 2004 przyjęty uchwałą Nr 0150/XVI/363/04 Rady Miasta Tychy z dnia 29 stycznia 2004 r., zgodnie z którym KR została upoważniona do kontroli wybranych przetargów oraz rozpatrując skargę związaną z wykonywaniem usług opiekuńczych zwróciła się do Prezydenta Miasta o przedłożenie dokumentów z przetargu przeprowadzonego przez MOPS na prowadzenie usług opiekuńczych. Powołano zespół kontrolny w skład którego weszli radni: Jan Szczyrba – przewodniczący, Czesław Dziubek, Stefan Moćko i Józef Sobczyk.
3. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 21 czerwca 2004 r. zapoznała się z przedłożonymi przez MOPS dokumentami i pierwszym protokołem zespołu w zakresie ustaleń wstępnych. Komisja przyjęła protokół z kontroli przetargu przeprowadzonego przez MOPS na wykonanie usług opiekuńczych w roku 2004 celem przedłożenia go Prezydentowi Miasta (26 czerwca 2004 r.) celem ustosunkowania się do wszystkich jego zapisów.
4. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu dnia 7 lipca 2004 r. zapoznała się ze stanowiskiem Prezydenta Miasta dotyczące wniosków KR zawartych w protokole. Zespół kontrolny podejmuje dalsze czynności kontrolne.
5. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu w dniu 20 października 2004 r. przyjęła kolejny protokół z kontroli przetargów na usługi opiekuńcze w MOPS na lata 2003 i 2004 przedkładając go Prezydentowi Miasta.
6. Dnia 10 listopada 2004 r. Komisja Rewizyjna na swoim posiedzeniu zapoznała się ze stanowiskiem Prezydenta Miasta w odniesieniu do przedłożonego protokołu.
7. Komisja Rewizyjna na posiedzeniu dnia 19 stycznia 2005 r. zapoznała się z zebranymi materiałami przygotowanymi przez zespół kontrolny i na ich podstawie w trakcie dyskusji wypracowano stanowisko Komisji celem przedłożenia Radzie Miasta w sprawozdaniu z kontroli przetargów na usługi opiekuńcze w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w latach 2003 i 2004.

Komisja stwierdziła co następuje:

1) Przetargi odbywały się zgodnie z Ustawą o zamówieniach publicznych, a ich procedura nie stanowiła naruszenia prawa. Procedura przetargowa w całości przebiegała zgodnie z ustawą: dotrzymano terminów, sporządzono zgodną z wymogami prawa specyfikację, ogłoszono prawidłowo przetarg, komisja przetargowa w prawidłowym składzie rozstrzygnęła go wybierając najkorzystniejszą w myśl specyfikacji z dopuszczonych ofert i także prawidłowo poinformowała wszystkich oferentów. Komisja przetargowa w roku 2003 odrzuciła jedną z ofert, gdyż w ofercie tej cena za godzinę usługi stanowiła 338 000 złotych i była równa cenie całego zamówienia brutto. Komisja Rewizyjna stwierdza, iż odrzucając tę ofertę nie złamano wprawdzie prawa, jednak zauważa, że komisja przetargowa miała prawo usunąć oczywistą pomyłkę z jaką w tej ofercie mieliśmy do czynienia, zwłaszcza, iż w trakcie otwierania ofert ustalono, że rzeczywiście cena za

godzinę usługi stanowi iloczyn ceny całości zamówienia podzielonego przez ilość godzin usługi zawartych w zamówieniu. W tej sytuacji można było, i leżało to w interesie gminy, dopuścić tę ofertę. Odrzucenie jej jednak było prawem komisji przetargowej.

2) Warunki specyfikacji sporządzone przez MOPS, w oparciu o które wyłaniano wykonawcę usług opiekuńczych są niekorzystne finansowo dla gminy Tychy oraz MOPS, a także niekorzystne merytorycznie dla podopiecznych MOPS-u. W specyfikacji przyjęto niewspółmiernie wysokie znaczenie terminu płatności za usługi. W specyfikacji warunków zamówienia określono, iż 75% oceny oferty stanowi cena, a aż 25% termin płatności. Zastosowanie takiego zapisu powoduje narażenie gminy i MOPS-u na wymierne straty finansowe, powoduje bowiem, że wygrać może oferta nawet o 20% droższa od najkorzystniejszej, jeśli tylko oferent da kilka dni dłuższy termin płatności. W sytuacji, gdy roczna stopa procentowa w kraju daleka jest od osiągnięcia 25%, przyznawanie aż tylu punktów w specyfikacji przetargowej za termin płatności działa wyraźnie na niekorzyść zamawiającego. Niewiarygodnie brzmią tu wyjaśnienia dyrekcji MOPS o tym, iż termin płatności ma kluczowe znaczenie dla ich płynności finansowej – bo przecież zamawiający (MOPS) mógł w specyfikacji i projekcie umowy narzucić termin płatności, chociażby właśnie 30-dniowy tj. taki, jaki zaproponowała zwycięska, a nie najtańsza oferta. W tej sytuacji można tylko wyrazić zadowolenie, że cena zwycięskiej oferty była wyższa od najtańszej zaledwie o 4%.

3) W usługach opiekuńczych jednym z najważniejszych elementów jest więź między podopiecznym a opiekunem oraz zaufanie tego podopiecznego do opiekuna. Głównym elementem tej więzi jest jak najmniejsza rotacja opiekunek, a więc zatrudnienie na stabilnych warunkach . W specyfikacji przetargowej i umowie nie umieszczono żadnych kryteriów mogących kreować tę więź. Kryterium takim mogłaby stać się na przykład proporcja opiekunek zatrudnionych przez oferenta na etat do opiekunek świadczących usługi w ramach umowy o dzieło czy umowy-zlecenia. W świetle jak najmniejszej rotacji opiekunek u podopiecznych wskazane byłoby także rozpisywanie przetargów na okres dłuższy niż jeden rok.

4) We własnym projekcie umowy na usługi opiekuńcze, który to projekt stał się następnie wiążącą umową, zamawiający (MOPS) wskazał w pkt. 5 tylko jedną formę kontroli zamawiającego tj. kontrolę dokumentów. Tylko od nieprawidłowości w tych dokumentach uzależnił wypowiedzenie umowy w trybie natychmiastowym. W przypadku usług opiekuńczych, a więc relacji z żywymi ludźmi, często najsłabszymi, bezbronnymi mieszkańcami miasta pozostawienie poza kontrolą jakości świadczonych usług, a już na pewno nie wskazanie złej jakości tych usług, jako powodu wypowiedzenia umowy, stanowi przejaw przedmiotowego potraktowania podopiecznych, a upodmiotowienie dokumentów.

5) W związku z zaistniałym faktem skarg opiekunek na warunki pracy – w tym także zastępowanie umów o pracę umowami o dzieło, co stanowić może naruszenie Kodeksu Pracy – Komisja Rewizyjna stoi na stanowisku, iż w umowie powinien być zapis o wypowiedzeniu tejże umowy o ile zleceniobiorca będzie łamał wobec opiekunek pracujących w Tychach prawo pracy, co zostanie potwierdzone kontrolami PIP lub orzeczeniami Sądu Pracy.

Sprawozdanie powyższe Komisja Rewizyjna przyjęła na posiedzeniu w dniu 16 lutego 2005 r. celem przedstawienia Radzie Miasta Tychy na najbliższej sesji Rady Miasta.

Przewodniczący
Komisji Rewizyjnej Rady Miasta Tychy

Jan Szczyrba